

- ۱۴ — تورك آرناودلنی (شمنی قضاسی) قریه‌سندہ تجاوزات یدی ، سکز یاشلارندہ معصوملرہ قدر تشمیل ایدلمش . مدافعه‌ده بولونان قهوه‌چی مصطفی آغا اودون ضربه‌سیله یرہ سریشدر .
- کویده کی مسلمانلرک اوزرلرینه بولغارلر بالطه‌لرله هجوم ایدهرک صومشلردر .
- ۱۵ — شمنی (آق بابا) قریه‌سنگ تکمیل مسلمانلری آج و بی علاج کویلرینی ترکه اجبار ایدلمشلردر .
- ۱۶ — شمنی (سجنه‌لی) قریه‌سندہ عبدالله چاوشک کلینه تجاوز واقع اولمش ، اولوم درجه‌سندہ ضرب و جرح اولوندقدن صوکر صالیوریشدر .
- قادین صوکرادن وفات ایتشدر .
- ۱۷ — شمنی (کوچه‌ره) قریه‌سندہ رستم اوغلی عثمان خانه‌سنه بولغارلر کلیر ، اوتوز کشیک برجه فامیلیاسنگ ناموسنی بایمال ایدهر .
- مدیر افندی ،
- شورایه قدر صایدیغم وقایع ظالمانه ؛ جهان انسانی اورکوده‌جک ، وجدان مدنی اورپورده‌جک درجه‌ده چوقاولان بولغار مظلومندن بر نمونه‌در . دونکی بالقان وحشتلرینه عالم مدنی ناصل بیکانه قالدیسه بولره‌ده نظر استخفاف فیرلاته‌جغنده شبهه یوق . بوسطرلر قارالانیرکن بیلیرمیسکز دلی اورمانده نیجه بی کناهلر ضرب و جرح اولونیور ، نه قدر معصوملرک ناموسلری پارچالانیور ، خانمالری سوندیزیلیور ...
- بووقایی کوزمزله کوریورز . طوتراقان ، سلسره ، دوبریج سوقاقلری طوربه‌لی سائلین اسلامیه ایله دولدی .
- شووقایعک جریده فریده کزک برکوشه‌جک درجه‌ده لطف بویورو -
- لورسه عالم انسانیت نامنه ، بالخاصه بولغارستان مسلمانلری نامنه تشکرلر ایدرم .
- دوبریج ۱۸ ایلول سنه ۱۲۹۹
- دلی اورمانده حسابالحیه سیاحت ایدن دوبریجلی :
-

تَرْغِیْمُ الْعِلْمِ

طَبْءُ عِلْمِهِ مَرَكْتُ فَنَدَبْ :

علمای کرام و طلبه‌ علموه آچیق مکتوب

محترم مسلکداشلرم !

اعلان مشروطیتدنبری صنف‌علمیه حقنده پک‌چوق یازیلربازلدی ، علمیه‌نگ صورت اصلاحندن بحث ایدلدی . فقط الک مهم اولان برنقطه وارکه - مع‌التأسف - هیچ کیمسه‌نگ خاطرینه بیله گله‌دی . ایشته شو برقاج سطر یازی ایله مظلم قالان نقطه‌نی خاطر‌یکزه کتیرمک ایستیورم که اوده صاریق مسئله‌سی در .

معلومدرکه : هرصنفک کندینه مخصوص برعلامتی واردر؛ آنکه

- اورمانده بولغارلر طرفندن ارتکاب ایدیلان وحشتلردن بر نمونه لیسته‌سی :
- ۱ — براوادی قضاسنده (عربلر) کوینده محمد آغا وزوجه‌سنی بولغارلر جنوارجه بارچه‌لادقدن صوکر اون دورت یاشنده کریمه‌سنی داغه قالدیرمشلر ، تنصر ایتدیره‌رک اسمنی (ماریقا) یه تحویل ایتشلردر .
- ۲ — تنصر ایتدیره‌رک (بش تپه) قریه‌سندہ حسن آغانک کوچوک کلینی بولغارلر داغه چیقارمشلر ، صاحبه‌ین عربان برحاله صالیورمشلر ، بووحشتلرینه مانع اولماق ایسته‌ین اون بش یاشنده بر جوجوغک بروتی کیمشلردر .
- ۳ — دوبریج قضاسنده (کوچک‌دلیک) قریه‌سندہ بولغارو وحشیلری ایکی مسلمان قتل ایتشلر ، بوحرکتلرینه مانع اولماق ایسته‌ین قریه‌نگ بقالی (روم) ی صورت فجیعده بارچالامشلر .
- ۴ — براوادی . (یجه‌لی) قریه‌سندہ حاجی حسنک نه‌وینه بر چته کله‌رک پاره ایستلر ، حاجی حسن « اسکه‌یه کیده‌مه‌یورم ، برشی صاتمدم » دیرسه‌ده دیکه‌مزلر . بالطه ایله‌خانه‌یه هجوم ، قاپونی بارچالادقدن صوکر بولقدلری اشیایی یغما ایله کلینی‌ده آلاق داغه کتورلر . حاجی حسنک مختلف شکایتلرینی دیکه‌ین یوق . برهفته صوکر کلینی صالیورلر .
- ۵ — براوادی . (باموچی) قریه‌سندہ . حاجی سایان نامنده برینگ اون ایکی یاشنده کریمه‌سی داغه‌قالدیریلر . بکری ازاله اولوندقدن صوکر صالیورلمش ایسه‌ده اوچ کون صوکر وفات ایتشدر . قزک والده‌سی‌ده صوکه درجه اسیر فراشدر .
- ۶ — شمنی قضاسنده (مهموزلی) قریه‌سندہ اوچ کلین وایکی قیزی داغه آلمشلر ، حرکات سباعانه‌لرینی اجرادن صوکر اراقشدر .
- ۷ — شمنی قضاسنده (صنوبرک) قریه‌سندن دورت‌قادین ، ایکی قیز داغه چیقارلمش ، اوچ کون صوکر صالیوریشدر .
- ۸ — براوادی (عربلر) قریه‌سندہ (تک دلی) نام بهلوانک کریمه‌سنی آلمشلر ، برهفته صوکر باشی یاریق ، برقولی قیریق اولدوغی حالده ترک ایتشلردر .
- ۹ — براوادی (چناقچی) قریه‌سندن داغه قالدیریلان بش قادین وقیزک اون بش کوندنبری نام ونشانی یوقدر .
- ۱۰ — براوادی (قره‌کوزلر) قریه‌سندن (بش باکره) نک زرده اولدوغی بلینه‌مه‌یور .
- ۱۱ — (کوچوک احمدلر) قریه‌سندن آلنان (اون‌بش) قادینک یکریمی ایکی کوندنبری عودت ایتهدکری بزه شکایت ایدیله‌یور .
- ۱۲ — براوادی (بش تپه) قریه‌سندہ (حاجی قایطان) آغانک کلینی اودن آلمش ، اون کوندنبری یوقدر .
- ۱۳ — براوادی (دراهی) قریه‌سی تکمیل مسلمانلرینه بولغارلر هجوم ایتش ، اشیا وعرض وناموسلری یغما ایدلمشدر .

یرلی (مارا تہ) لیلر ۱۷۴۱ سنہ سندنہ مدراس شہریلہ قلعہ سنی تحکیم و ترصین ایدرک ۱۷۴۳ سنہ سندنہ شہرک اولکی حصار و قلعہ سنک اطرافتہ دیگر بر دیوار و حصار چویر مشلدر۔ مذکور قلعہ و حصار الآن علی حالہ باقیدر۔ انجق یقیلان بعض یرلی پولیسر طرفندن قرہ غولخانہ اتخاڈ اولمشدر۔

۱۷۴۶ سنہ سندنہ فرانسزل مدراس شہرینی استیلا و ضبطہ موفق اولہرق، اوچ سنہ قدر بورادہ قالہ بیلہ مشلدر۔ دھا صوکرہ لری ۱۷۵۸ سنہ سندنہ (لالی) نامندہ یرلی هندولردن برینک معاونتیلہ تکرار فرانسزل مدراسی اوچ آئی قدر تسخیرہ موفق اولمشلر ایسہدہ، اخیراً انگلیز فیلولسی شہرک قلعہ سنی الدہ ایدوب فرانسزلی اورادن طردہ قدرتیاب اولمشدر۔ اوتاریخندن اعتباراً انگلیزل مدراس شہر شہرینی انگلیز مستملکاتنہ ادخال و بویلہ جہہ مملکتی بلا حادثہ و وقوعات محافظہ ایتکدہ درلر۔

(ماراتہ) قومی هندو عناصری ایچندہ اک زیادہ دلیر و جسور اولدقلری حالہ کندی رؤسا و متنفذانلری پینندہ وقوعہ کلن حسد و عدم اتفاق بیلہ لری نتیجہ سندنہ استقلاللری، شان و شرفلری بویلہ جہہ غائب و ضایع ایتمشلر والیوم مدراسدہ کی انگلیزلرک آرابہ لری - پارہ مقابلندہ - اللریلہ چکاک خذلان و ذلتتہ دوشمشلدر۔

مدراس مہائی و ہوتلری :

مدراسدہ برچوق ہوتل وار ایسہدہ اک ممتاز و مکمل اولانلری، Royl Elphinstone - ماونت رود - جادہ سندنہ - واقعدر۔ Dent's, albanly garden ہوتلری در۔ ہونلر مدراسک اک برنجی صنف ہوتلرینی تشکیل ایتکدہ وجہ سی کوزل عرصہ و باغچہ لرتہ سندنہ ہوادار یرلدہ واقعدرلر۔ Lippert's hotel ریختیم و دکڑہ قارشو واقع ایسہدہ اورادہ انسان، قایتجیلرلہ اومقولہ لک دائمی کورولنیلرندن استراحت ایدہ مہ۔

بہوتلر یبانیچلرایچوند۔ انگلیزلرایسہ مدراسہ کلڈکری زمان Madras club مدراس قلوبہ اینزلر۔ بوقلوبہ یرلشہ بیلک ایچون اعضالردن بریسیلہ آشنا و یاخود قلوبہ اعضا قید اولق انگلیزلر ایچون پک قولاید۔ مذکور قلوبہ قرق قدر اوطلہ واردر۔ ضیاسی، صوبی، الکتریک پلازہ سی مینولدر۔ موقعی دہ Neill's statue نہئل ہیکلک قارشو سندنہ بویوک برابچہ نک دروندہدر۔ اسباب استراحت و رفاه ہپ ایچندہ مہیاد۔

بیکار انگلیزلر بوقلوبہ آر پارہ مقابلندہ یر، ایچر، پاتار۔ بوقلوبہ انگلیزلردن۔ ہمدہ رنکی بیاض اولق شرطیلہ - ہشتہ سنی اعضا قبول ایتلر و آنلردن ماعداسنہ ایچرویہ آفاق بیلہ آتدیر مزلر۔ بن ایسہ شمندو فردہ برابر یولجلیق ایتدیکم بر انگلیز احباب طرفندن بوقلوبہ چای ایچمکہ دعوت ایدلہم و بالادہ کی حاللری اوکرندم۔

مذکور قلوبہ، اعضا اولانلر ایستدکری انگلیز مادامہ سنی دعوت بہانہ سیلہ کوتورورلر۔ ایچلرندہ آری، غیری بولونمدینی ایچون ایچردہ واقع اولان حالاتہ طیشارودن ہیچ برکیمسہ واقف اولماز۔

مدراسی لمہائی :

مدراسدہ صنمی برلیان وجودہ کتیرلشد۔ دکڑدن کلان طالعہ لردن سفائی محافظہ ایتک وانلری سہولتہ لیاندہ باریندیرمق ایچون ایکی طالعہ قیران انشا ایدلشد۔ ہوسدلر ایکی اوزون قول شکلندہ و بیک یاردہ اوزونلغندہ ویدی قولاج درینلکندہ - دکڑک صوبی آلتندہ بوتون اصولیلہ - متفنن مهندسلرک نظارتلری آلتندہ اعمال اولتہ کلشد۔ مذکور سدنہ لری وجودہ کتیرمک ایچون غایت ایری و ہربری برکوچوک تہ قدر یوکسک بولان [برمیلیون] طاش صرف ایدلیدی حالہ ۱۸۸۱ سنہ میلادیسندنہ حکمفرما اولان cyclone سیکون روزکارلری مذکور متین و محکم سدنہ لری قیروب، یارم میل اوتہیہ فریلاشمدر۔

مدراسک ساحل غریب سندنہ دیگر برشدتی فورطنہ اٹناسندنہ خسارات کلیہ حصولہ کلش و بویلہ جہہ مدراس شہرندہ واپورلر، بارینہ میہ جق برحالہ کلشلر ایکن اخیرا برقاج سنہ اول حکومت محلیہ بوکا جدی برچارہ دوشونہ رک ساحلہ

صنوف ساثرہدن تمیز ایدر۔ اوعلامتی دیگرلری طاقینہ مازلر۔ مثلاً ضابطانک کندیہ مخصوص برعلامتی واردر؛ اوعلامت کورلدیکی کبی رتبہ سنک نہ اولدینی اکلاشیلر، اوعلامتی - رتبہ سی مساعد اولیان - دیگر برکیمسہ طاقینہ جق اولورسہ جزایہ اوغراتیلر۔ ہونک کبی صاریق دہ علمینہ نک علامت مخصوصہ سی اولارق قبول ایدلشد۔ فقط صوک زمانلردہ مسلک علمینہ قارشو کوستریلن قیدسزلق بوتون بوتونہ ہومسلکک برطاقم جاہلر آئندہ قالمسنہ سبب اولدینی کبی مسلک علمیہ سلوک ایدنلرک علامت میزہ سی اولان صاریق دہ علامت جہل اولمش۔ ہوکون بردرس عامک، بردرس وکیلک، برشیخ الاسلامک صاریق دہ صاریقی؛ برحالک، برقہوہ جینک...! دہ باشندہ کوریورز۔ ہونک ایچون ہر صارقینک جاہل اولدینہ حکم ایدیورلر۔ بناء علیہ بن سزہ صوریورم: ہرکسہ صاریق بولنسنہ راضیمی سکز؟ ہونک اصلاحی نہ صورتلہ اولمی در؟

محمدالدین

ہندوستان

ہندوستانہ خبر مخصوصہ :

مدراس شہری

مدراس، ہندوستانک اک قدیم واک مزدحم شہرلردن بریدر۔ ہندوستانک جہت جنوبی سندنہ واقع اولان شہر مذکور، اک مشہور سواحل تجاریہدن معدوددر۔ ساحلک بوی اون انگلیز میل بحریسی تخمین اولدینہ کبی، شہرک محیطی دخی اوتوز میلہ قیندر۔

شہر داخلندہ کال سکون و آسایشلہ امرار حیات ایدن اہالینک مقداری آتی یوز بیک کیشیدن عبارتدر۔ عناصر مختلفہ یہ منقسم اولان نفوسک ۳۵۰,۰۰۰ ی ہندو، ۸۰,۰۰۰ ی اسلام، ۴۵,۰۰۰ ی خرسٹیان ۳,۵۰۰ ی اروپائی - انگلیز - در۔ ہند انگلیزی ولایاتی ایچندہ اک زیادہ خرسٹیانہ مالک اولان یکانہ شہر مدراسدر۔ خرسٹیانلرک چوغی یرلی ووقتیلہ اروپادن بورایہ کلن ویریلشن کیمسہ لردرکہ، انگلیزلر بوقلوبہ خرسٹیانلرہ Eurasians دیرلر۔ بورادہ اک زیادہ قونوشیلان انسان ایسہ Famil فامیل لسانیدرکہ، یرلی ہندولرک لسان اصلیمی در وسانسکریٹ لسانندن مشتقد۔ مدراس یرلیرینک درتدہ بری دہ telugo - یہ ہندو لسانلردن بریدر - لسانیلہ تکلم ایدرلر۔ انگلیزہ لسانہ کلنچہ امور حکومت و تجارتلہ، آلیش ویرشلہ اوغراشانلر طرفندن مستعملدر۔

مدراس شہرندہ انگلیزلر ۱۶۳۹ سنہ میلادیسندنہ کورونمکہ باشلامشلدر۔ mr Francis Day (مستر فرانسیس دی) نامندہ برانگلز و قتیلہ Vijaynagar ریجایانا کر راجہ سندن - کہ، مدراس اوزرینہ دہ اجرای احکام ایدیوردی۔ مدراسدہ برقابریقہ تأسیس ایتک ایچون رخصت آلفہ موفق اولمش و بوجدہ وجیلہ سایہ سندنہ اراضی استملاکنہ باشلامشیدی۔ بوآدم کیت کیدہ، ابنای جنسی مدراسہ دعوت ایدرک یرلشدیرمشدر۔

۱۷۰۲ سنہ میلادیسندنہ ہندوستاندہ اجرای سلطنت ایدن سلاطین مغولیہدن (اورنک زیب)، مدراسی کندی قوماندانلردن بری اولان (سردار داود خان) واسطہ سیلہ محاصرہ ایتک ایسہدہ اہالی نک مدافعات دلیرانہ لیرنہ مقاومت ایدہ یہرک رجعتہ مجبور اولمشدر۔